

imellem den nærværende og foregaaende Bestyrelse, burde jeg maaskee allerede i Gaar have tilføiet, at, naar jeg gjorde en saa bestemt Adskillelse, laa ikke deri, at jeg erklærede den tidligere Bestyrelse for at have været en slet eller ildetankende Bestyrelse, eller en ikke meget veltankende Bestyrelse; men til forskjellige Tider og under forskjellige Statsformer gjøre forskjellige Principer sig gjeldende, som især rigt i det Enkelte kunne gennemføres med stor Humanitet. Jeg vil just udhæve dette, da jeg troer, at den foranst. Godsbestyrelse vel ikke har fulgt de Principer, som jeg vedkjender mig som de rette, men at den har viist en stor Billighed og Humanitet ved Gjennemførelsen af Principerne i det enkelte Tilfælde, ja jeg maa vel næsten sige, at der der herskede en større Liberalitet end der for Diebliffet hersker i den nuværende Bestyrelse, fordi den nu ikke kan herke i samme Grad. Det er en nødvendig Folge af de forandrede Forhold, at en Minister, som har Jordegods under sin Bestyrelse, uden Hensyn til hans personlige Anskuelse om Selveiendoms eller Fæsteforholdets gjenstridige Fordele, maa ønske, at Selveiendom indføres, fordi Fæsteforholdet er for Godseierne og Godsbestyrerne høist utilfredsstillende og trykkende, naar der ikke er Leilighed til at udøve den Mildhed, som saa ofte fremtræder i dette Forhold, men hvilken Mildhed Ministeriet ikke har det i sin Magt at udøve paa en saa fuldstændig Maade, som den private Godseier kan det, ja, den nærværende Bestyrelse kan ikke engang udøve den samme Mildhed, som den tidligere Administration, dækket ved den kongelige Raade, har kunnet vise og i Virkeligheden har viist. Hertil vil jeg blot endnu føie en historisk Oplysning. Naar Arvesæfte er trængt fuldstændigt igjennem paa Universitetets og Communitetets Godser og ikke i samme Grad har været indført paa Sorø Academies Godser, troer jeg, at Aarsagen hertil er at søge saa langt tilbage i Tiden, at der med Hensyn dertil ikke kan være at spørge om det Collegium, som flere Gange har været

nævnt i denne Forhandling, nemlig Universitetsdirectionen. Saavidt jeg nemlig veed, er Universitets- og Communitetsgodserne gaaede over til Arvesæfte paa en Tid, da Sorø Academies Gods ikke var underlagt Universitetsdirectionens Bestyrelse, men sorterede under Rentekammeret og en kort Tid under en særlig Bestyrelse. Hvad der nu har været Aarsagen til, at Forholdene paa Sorø Academies Godser have stillet sig paa samme Maade som i Odsherred og ikke, som paa Frederiksborg Godser, som ligeledes vare under Rentekammerets Bestyrelse, er mig ikke tilstrækkelig bekjendt, men som sagt, den hele Forskiel er fremtraadt paa en Tid, da dette Godsvæsen ikke sorterede under Universitetsdirectionens Bestyrelse.

Efterat Indstillingspunktet under Nr. 6 er bortfaldet, ligger nu kun til Forhandling og Afgjørelse den Resolution, som er fremstillet under Nr. 5. Med Hensyn til denne Resolution er der ikke fremkommet væsentligt afgjørende Uttringer efter den Tid, da jeg talte igaar, hvorfor jeg for Diebliffet, næst at henholde mig til hvad jeg dengang udtalte, om at der ved disse Forhold ere væsentlige Grunde tilstede, der svække den ubetingede Berettigelse af det Princip, som ligger til Grund for Resolutionen, hvis Vedtagelse for Diebliffet er nødvendig, skal indskrænke mig til herved at udtale mig mod dens Vedtagelse.

Tscherning: Denne Resolution under Nr. 5, som gaaer ud paa, at Bestyrelsen af det Gods og de Kapitaler, som hidtil have henhørt under Undervisningsministeriet, skal overgaae til de Grene af Statsstyrelsen, der egentlig maa anses for at være bedst istand til at styre dem, nemlig til Finantsministeriet, stemmer jeg for og kommer til at gjøre det under enhver Omstændighed, uden Hensyn til, hvorledes Bestyrelsen end har været, er eller vil blive under Undervisningsministeriet. Jeg kan aldeles ikke betragte dette Spørgsmaals Afgjørelse som et Tillids- eller Mistillidsvotum til Ministeriet, fra den Side opfatter jeg det aldeles ikke.